

Број/Број: 03/1-50-1-7-35 /09
Сарајево/Сарајево, 5. 2. 2009.

Članovima Zajedničkog povjerenstva za odbranu i sigurnost

PREDMET: Informacija o posjetu Državnoj agenciji za istrage i zaštitu (SIPA)

Veza - akt broj: 03/1-50-3-121/09

Dana 5. 2. 2009. godine članovi Zajedničkog povjerenstva za odbranu i sigurnost BiH posjetili su sjedište Državne agencije za istrage i zaštitu (u daljnjem tekstu: SIPA). Posjet je realiziran sukladno Orijentacijskom radnom planu za 2009. godinu i u sklopu obavljanja redovnog parlamentarnog nadzora Zajedničkog povjerenstva nad institucijama sigurnosnog sektora BiH.

Iz Zajedničkog povjerenstva u posjetu su bili: Branko Zrno, predsjedatelj, Slobodan Šaraba, drugi zamjenik predsjedatelja, Ivo Miro Jović, Mirko Okolić, Adem Huskić, Jozo Križanović i Dušanka Majkić, članovi, Dragica Hinić, tajnica, Željko Grubešić, stručni savjetnik, i Jovica Katić, stručni suradnik.

Iz SIPA-e sastanku su nazočili: Mirko Lujčić, ravnatelj, Mirza Lišinović, pomoćnik ravnatelja za odjel za unutarnju kontrolu, i Anđelko Hrgić, načelnik Odjela za osiguranje osoba i objekta.

Mirko Lujčić u svojoj je prezentaciji odgovorio članovima Zajedničkog povjerenstva na pitanja koja je, dopisom od 15. 1. 2009, Povjerenstvo uputilo SIPA-i. Najprije je predstavio kadrovsku strukturu SIPA-e. Agencija ima 1.318 zaposlenika, odnosno 67,58% popunjenih sistematiziranih radnih mjesta, te za punu popunu nedostaje još 632 osobe. Strukturu SIPA-e čine: Ured ravnatelja, 11 odjela, jedinica i službi, te 4 regionalna ureda. SIPA funkcionira na 10 lokacija, od čega za 7 plaća zakup. Za zakup prostora koji koristi SIPA samo u 2009. godini bilo je potrebno izdvojiti 1,2 milijuna KM, a ukupan proračunski okvir SIPA-e u ovoj godini iznosi 66,5 milijuna KM. Govoreći o kriminalističko-istražnim poslovima, naveo je da je tijekom 2008. u radu bilo 3.242 predmeta, od čega je realizirano njih 2.098 i podneseno 147 izvješća o počinjenim kaznenim djelima. Saslušano je 506 građana u svojstvu svjedoka, ispitano 156 osumnjičenih, obavljeno 208 pretraga imovine i osoba, realizirano 36 posebnih istražnih radnji, a slobode lišeno 78 osoba. Putem telefonskog broja 080 020 505 – Krimolovci, prikupljeno je 1.598 korisnih informacija. Prezentirajući rad na financijsko-obavještajnim poslovima, naveo je da je u 2008. godini bilo 460 predmeta, od kojih je realizirano njih 261, a podneseno je 17 izvješća o počinjenim kaznenim djelima. Na poslovima istraga ratnih zločina obrađeno je 1.117 predmeta, u kojima je saslušano 2.367 građana i obavljene 32 pretrage imovine i osoba. Slobode je lišeno 28 osoba. Tijekom prošle godine djelatnici SIPA-e, uključujući sve odjele i regionalne uredе, s 1.318 zaposlenih i 187 službenih vozila, sudjelovali su u 28 prometnih nezgoda. U ukupno šest slučajeva djelatnicima Agencije izdani su platni nalozi za plaćanje novčane kazne, u dva slučaja podnesen je zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, dok je u jednom slučaju predmet dostavljen na ocjenu kantonalnom tužiteljstvu u Tuzli. U ostalim slučajevima nije utvrđena odgovornost djelatnika SIPA-e u prometnim nezgodama. Odjel za unutarnju kontrolu SIPA-e u 2008. ukupno je podnio 17 zahtjeva za utvrđivanje stegovne odgovornosti, i to u 5 slučajeva za lakše i 12 slučajeva za teže povrede službene dužnosti. U

disciplinjskim postupcima za lakše povrede službene dužnosti izrečene su četiri pismene opomene i jedna novčana kazna. Od 12 zahtjeva za počinjene teže povrede radne dužnosti, izrečeno je pet novčanih i dvije oslobađajuće presude, a u tri je slučaja odgođeno vođenje disciplinskog postupka do okončanja kaznenog postupka. U preostala dva slučaja postupak je još u tijeku. Jednom policijskom službeniku u 2008. godini prekinut je radni odnos po osnovi presude Kantonalnog suda u Zenici, kojom je izrečena kazna zatvora dulja od šest mjeseci zbog počinjenog kaznenog djela ugrožavanja javnog prometa. Tijekom 2008. godine ukupno je pokrenuto šest unutarnjih postupaka protiv djelatnika Agencije, od čega tri po osnovi poduzimanja mjera od strane tužiteljstava i tri slučaja po osnovi zahtjeva policije. U jednom slučaju, pokrenutom po zahtjevu tužiteljstva, pokrenut je disciplinski postupak koji je obustavljen do okončanja kaznenog postupka, a policijski službenik je suspendiran. U drugom slučaju, a po istoj osnovi, interni je postupak obustavljen budući da tužiteljstvo nije pokrenulo istragu. U trećem slučaju unutarnji je postupak obustavljen jer tužiteljstvo nije donijelo odluku o provođenju istrage, a rokovi za vođenje disciplinskog postupka su u apsolutnoj zastari. Tijekom protekle godine ukupno su suspendirana četiri policijska službenika po osnovi pokretanja kaznene istrage i disciplinskog postupka.

Govoreći o zahtjevu Zajedničkog povjerenstva za dostavom informacije o postupanju djelatnika SIPA-e, koje je razmatrano na 31. sjednici Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH, ravnatelj SIPA-e osvrnuo se na sistematizacijom utvrđenu popunjenost Odjela za osiguranje osoba i objekata, s naglaskom na Jedinicu za operativno osiguranje VIP osoba i osiguranje VIP osoba u kretanju, koju čini ukupno 90 zaposlenih policijskih službenika. Naveo je da su člankom 3. Zakona o SIPA-i navedene njezine nadležnosti, a u kojem stoji da su poslovi iz nadležnosti SIPA-e „fizička i tehnička zaštita osoba, objekata i druge imovine zaštićene prema ovome Zakonu“, kao i „ostali poslovi propisani Zakonom i drugim propisom“. Člankom 15. Zakona određeno je da su zaštićene osobe članovi Predsjedništva BiH, te među ostalima i predsjedatelj Vijeća ministara BiH, kao i ministri u Vijeću ministara BiH. Člankom 21. Zakona utvrđeno je pružanje pomoći, te je propisano da su tijela uprave i druga tijela, službe i druge institucije u BiH, kao i druga odgovarajuća tijela dužna surađivati sa SIPA-om i na njen zahtjev pružiti pomoć SIPA-i u obavljanju poslova iz njene nadležnosti, te koordinirati djelatnosti iz svoje nadležnosti sukladno Zakonu i drugim propisima. Vijeće ministara BiH je 2006. donijelo Naputak o opsegu i načinu provođenja mjera zaštite šticećenih osoba sukladno Zakonu o SIPA-i. Navedenim Naputkom šticećene su osobe svrstane u tri kategorije, a opseg mjera koje se poduzimaju razvrstane u tri stupnja, ovisno o procjeni ugroženosti osoba. S druge strane, člankom 9. Zakona o policijskim službenicima BiH definirane su odluke i naredbe za primjenu policijskih ovlasti, gdje je navedeno da policijski službenik primjenjuje policijske ovlasti prema vlastitoj odluci sukladno Zakonu, kao i na osnovi zakonite naredbe nadređenog službenika ili nadležnog tijela. Člankom 20. je, pak, definirano davanje upozorenja, te je propisano da će policijski službenik upozoriti osobu koja svojim ponašanjem, djelovanjem ili propuštanjem može ugroziti svoju ili sigurnost drugih osoba ili imovine, prekršiti zakon i red. Člankom 21. Zakona o policijskim službenicima decidarno su navedeni uvjeti za izdavanje naredbi, koje se izdaju radi otklanjanja opasnosti po život i osobnu sigurnost građana i imovinu, održavanja reda i zakona, te onemogućivanja pristupa ili zadržavanja u prostoru ili objektu gdje to nije dopušteno. Ovdje se navodi i da naredbe izdaje voditelj ili policijski službenik kojega ovlasti voditelj, a da policijski službenik može samostalno izdavati naredbe samo u hitnim slučajevima. Upozorenja i naredbe izdaju se usmenim ili pismenim putem.

SIPA je Vijeću ministara, posredstvom Ministarstva sigurnosti BiH, predložila izmjenu i dopunu Naputka o opsegu i načinu provođenja mjera zaštite šticećenih osoba, predlažući značajno reduciranje u dijelu stadardnih mjera koje se poduzimaju kada nema naznaka ozbiljne ugroženosti osoba. U tom smislu je predložena i ponovna kategorizacija šticećenih osoba, kao i spuštanje nivoa zaštite najvećeg broja ovih osoba, čime se željela uspostaviti racionalnija struktura koja će biti manje eksponirana prema javnosti i proizvoditi manje neželjenih učinaka, ali i koštati manje. Na taj SIPA-in zahtjev Ministarstvo sigurnosti oglasilo se samo usmeno, u siječnju 2009, ocjenom da to za njih nije prihvatljivo te zaključkom o potrebi dekategoriacije. Prema njegovoj ocjeni, cjeli proces isuviše dugo traje i SIPA je zbog toga već potrošila mnogo novca i ljudskih resursa. Potom je naglasio kako je opseg zaštite ovih osoba iznimno kompliciran. Osobe iz prve kategorije štite se u timovima od po

12 policijskih službenika. Toliki broj je potreban zbog rada u smjenama. Svakoj osobi iz prve kategorije, pored vođe tima i pratitelja, dodjeljuju se dva vozila, od kojih je prednje vozilo, u pravilu, obilježeno, dok je drugo vozilo neobilježeno. U vozilu su najmanje dva službenika, a često šticiena osoba zahtijeva da i njenim vozilom upravlja policijski službenik. Tako se događa da u ovakvim konvojima sudjeluju dva SIPA-ina vozila i da se u njima nalazi ukupno šest policijskih službenika. To je dakle standardna procedura koja SIPA-i predstavlja izuzetan organizacijski, kadrovski i funkcionalni problem, ako se te mjere zaštite nastave provoditi ovim tempom. Faktički je 50 ljudi angažirano na zaštiti osoba prve kategorije, njih 30 na zaštiti osoba druge kategorije, a njih 10 na zaštiti osoba iz treće kategorije. Takva popunjenost ne dopušta službenicima rutinske odlaske na bolovanje ili na godišnji odmor, jer su to posebno obučene osobe i njihov posao ne mogu obavljati drugi policijski službenici. Izravni troškovi ovakve zaštite su enormni. Samo jedna aktivnost osiguranja osoba iz prve kategorije, npr. tijekom kratkotrajnog službenog posjeta izvan BiH, koštala je SIPA-u 11.000 KM, i to samo za davanje akontacija. SIPA je stoga morala mijenjati određene proračunske stavke, uzimati novac s drugih korisnijih proračunskih pozicija, samo da bi namirila troškove po ovim stavkama. Tako je samo u prošloj godini potrošeno korisnih 600.000 KM za servisiranje navedenih putovanja u inozemstvo. S druge je strane ocijenio kako će biti ostvarena čista ušteda od 2 milijuna KM ako bude primjenjena tražena izmjena i dopuna Naputka o opsegu i načinu provođenja mjera zaštite šticienih osoba. Stoga je potrebno pristupiti izmjeni onoga što SIPA cijeni opravdanim, jer je postojeći opseg i način provođenja mjera zaštite osoba pretjeran. U tom smislu zatražio je razumijevanje i podršku predstavnika Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH u pronalaženje praktičnih rješenja, kako bi i šticiene osobe bile manje izložene svakodnevnoj kritici građana i kako bi se očuvalo osoblje SIPA-e s jedne strane, te uštedio novac potreban za njezino funkcioniranje s druge strane.

Govoreći o kadrovima u SIPA-i, istaknuo je da je Agencija preuzimala policijske službenike iz drugih policijskih agencija i nema nijednog policijskog službenika kojega je ona školovala po vlastitim standardima. Prosječan policijski službenik u SIPA-i ima 12 godina radnog iskustva i to su već formirani službenici koji su do prije dvije godine radili u različitim policijskim agencijama u BiH. Stoga SIPA nije uspjela značajnije promijeniti strukturu službenika. Problemi koje SIPA ima s osobljem su konzekventna slika stanja u BiH. SIPA jeste postavila visoke standarde za popunu kadrovske strukture, ali je uz Graničnu policiju BiH jedina agencija na državnoj razini koja uspijeva provesti visok nivo odabira kandidata koje zapošljava. Uspoređujući broj unutarnjih postupaka koji se vode protiv službenika SIPA-e i broj izrečenih sankcija prema njima, naglasio je da je SIPA apsolutno zadovoljna strukturom svojih policijskih službenika. Ipak, kao i u svakoj drugoj agenciji, uvijek se događa jedan broj incidenata, a to se posebno odnosi na radna mjesta na kojima su stresne situacije češće. Naročito je teško obavljati posao neposredne fizičke zaštite osoba iz prve kategorije. To je težak posao i zahtjevi šticienih osoba, koji dolaze iz njihovih ureda, kao i zahtjevi sredine u kojoj rade, nerijetko su potpuno nerješivi za taj nivo službenika, jer ove poslove obično obavljaju policijski službenici u činu policajac ili stariji policajac, te se stoga ne može ništa više ni očekivati od njih. Primjerice, službenik koji je štitiio predsjedatelja Vijeća ministara BiH samo je odraz situacije kada jedan policijski službenik reagira na jednu stresnu situaciju izazvanu pritiscima koji dolaze s tri strane. SIPA je do sada provodila, a i ove godine će provoditi, program suzbijanja stresa kod policijskih službenika koji rade na ovim poslovima. Također, SIPA je rigorozna prema svojim službenicima, ali u granicama pravnog okvira. Postoje određene stvari koje nisu dobro definirane postojećim pravnim okvirom i stoga SIPA jeste za njegovu promjenu. Tu prije svega misli na potrebu revidiranja cjelovite liste šticienih objekata, te preispitivanje opsega mjera zaštite. SIPA ima stotine primjedaba koje su uputili građani na konvoje vozila iz prve kategorija. SIPA-i nije cilj eksponirati se na ovaj način, te je stoga zamolio članove Povjerenstva da joj pomognu kao izabrani predstavnici građana ove zemlje.

Branko Zrno u uvodnom je obraćanju predstavnicima SIPA-e rekao da se Zajedničko povjerenstvo prvi puta u ovom mandatu nalazi u posjetu ovoj Agenciji. Povjerenstvo tome pridaje veliki značaj, budući da je to prilika za upoznavanje njegovih članova sa stanjem i problemima s kojima se suočava SIPA, te da zajedno s predstavnicima SIPA-e pokušaju pronaći rješenja koja će joj pomoći u daljnjem radu, sukladno zadaći i nadležnostima. Članovi Povjerenstva upoznati su s dijelom ovih

problema na proračunskoj radionici koju je Zajedničko povjerenstvo organiziralo u listopadu 2008. na Kozari. Tada je govoreno o izgradnji i opremanju novog objekta za smještaj SIPA-e, kao i o problemu popune potrebnim kadrovima, o nedovoljnom odzivu kandidata na objavljene natječaje, te o isplati naknada i putnih troškova koje je teško predvidjeti s obzirom na prirodu posla. Nužno je izmijeniti Zakon o SIPA-i i Zakon o policijskim službenicima BiH, kako bi se osiguralo zapošljavanje potrebnih stručnjaka i službenika. Posebice je istaknuo pitanje smjernica za rad SIPA-e, kojima će se definirati njeni ciljevi i obveze za 2009., a koje je bilo u obvezi dati Vijeće ministara BiH. On se, u ime Zajedničkog povjerenstva, zahvalio gospodi Lujiću, Lišinoviću i Lisaku za sav dosadašnji doprinos i pomoć u radu. Zaključio je da je njegova osobna percepcija SIPA-e jednaka onoj koju ima i većina građana BiH, tj. to je Agencija prepoznatljiva kako lokalno tako i regionalno.

Nakon uvodnih obraćanja Mirka Lujića i Branka Zrne, članovi Zajedničkog povjerenstva postavljali su pitanja predstavnicima SIPA-e vezana uz aktivnosti Agencije.

Adem Huskić istaknuo je kako osobno gaji simpatije prema SIPA-i, budući da je u proteklome mandatu, kada je također bio članom ovoga Povjerenstva, sudjelovao u usvajanju Zakona o SIPA-i. Zanimalo ga je kada će u ovoj instituciji biti popunjena dva vodeća mjesta, i to mjesto voditelja Obavještajno-financijskog odjela i voditelja Centra za istraživanje ratnih zločina. Također, postoje određene primjedbe o nepravilno uravnoteženom nacionalnom sastavu, za što nema potrebe, te ukoliko po tom pitanju ima problema, valja ih zajedno rješavati. Njegovo sljedeće pitanje odnosilo se na krađu u kargo centru sarajevskog aerodroma, kada su pljačkaši djelovali u odorama SIPA-e. Kada je na sjednici Povjerenstva razmatran ovaj slučaj, g. Dragan Lukač naveo je da SIPA temeljito radi na slučaju, te da će on biti brzo riješen, a trenutačno se ne vidi znatniji pomak.

Mirko Lujčić odgovorio je da je SIPA u travnju 2008. raspisala natječaj za popunu ukupno 123 radna mjesta. Na natječaj se prijavilo svega 86 kandidata, od toga dva kandidata za visoke pozicije, poput Financijsko-obavještajnog odjela, od kojih jedan nije zadovoljio, a drugi je odustao. Prijelazno razdoblje za popunu ovih radnih mjesta iz drugih policijskih agencija, koji je bio omogućen zakonskim odredbama, istekao je početkom kolovoza prošle godine i SIPA više nije u mogućnosti eksterno zapošljavati ljude. Trenutačno SIPA primjenjuje Pravilnik o raspoređivanju i promicanju policijskih službenika, koji je donio ministar sigurnosti BiH, a kojim je nemoguće provesti ijedan postupak promaknuća koji bi bio sukladan s njim. I SIPA i Granična policija BiH odmah su se obratile Ministarstvu sigurnosti BiH zahtjevom za izmjenu Pravilnika u dijelu koji se odnosi na postupke unapređenja, jer su njegove odredbe dovele do blokade između vremena objavljivanja liste mjesta i liste kandidata koji se mogu promaknuti. Unutar Ministarstva sigurnosti još uvijek je aktivna radna skupina na poslovima izmjene Pravilnika o unapređenju policijskih službenika. Do okončanja ovoga procesa SIPA ne može objaviti listu slobodnih mjesta, uključujući i dva mjesta za koje je pitao g. Huskić, niti može obaviti proceduru unapređenja. Zaključio je kako je ovdje prije svega riječ o propustu Ministarstva sigurnosti BiH pri prvotnoj izradi Pravilnika.

U vezi s transportom novca, veliki broj banaka povećao je razinu zaštite i sigurnosti transporta, čime je stanje općenito poboljšano. SIPA svakog drugog dana, zajedno s Jedinicom za specijalnu podršku, provodi mjere osiguranja transporta goleme količine novca iz Centralne banke BiH, i ove aktivnosti teku bez ikakvih problema. Samo tijekom protekle godine SIPA je uspješno i bez ijednog problema obavila 80 transporta golemih količina gotovine. Agencija je jednom sugerirala Ministarstvu sigurnosti da država donese, u obliku pravilnika ili nekog drugog podzakonakog akta, minimalne standarde vezane uz tehničke i druge mjere zaštite i osiguranje transporta novca. Zaključio je da SIPA apsolutno stoji na raspolaganju i voljna je pomoći u uređivanju ovoga pitanja. Što se tiče događanja u kargo centru sarajevskog aerodroma i izjava g. Lukača u vezi s izgledima za relativno uspješno okončanje istrage, SIPA je u završnoj informaciji vratila na snagu važeće restrikcije glede komunikacije s medijima, budući da određena pitanja nisu za javnost. Glavni razlog tome je što je davanje ovakvih informacija do sada u nekoliko navrata načinilo izravnu štetu SIPA-i tijekom istrage. Tako su odnosi s javnošću vraćeni u okvire ranijih standardnih SIPA-inih procedura, prema kojima se sva komunikacija s medijima obvezatno odvija posredstvom Ureda

ravnatelja SIPA-e i uz saglasnost ili Ureda za odnose s javnošću ili samog ravnatelja. Istraga još nije napredovala jer se zastalo u fazi analiziranja DNA tragova i vozila koje je rabljeno.

Mirza Lišinović odgovorio je na pitanje o zloporabi obilježja Agencije. Rekao je kako je bilo više pisanih informacija prema javnosti koje su govorile o činjenju određenih kaznenih djela pod obilježjima SIPA-e, odnosno njenom opremom i odorom ili su uočavana vozila SIPA-e na mjestima činjenja kaznenih djela i sl. Ipak, ni u jednom slučaju nije utvrđeno da su djelatnici SIPA-e sudjelovali u zabranjenim aktivnostima, mada je bilo slučajeva kada su ljudi bili odjeveni tako da se moglo pretpostaviti da je došlo do zloporabe obilježja Agencije. Što se tiče konkretnog slučaja na sarajevskom aerodromu, osobe osumnjičene za ovo kazneno djelo nalaze se u pritvoru, ali protiv njih nije podignuta optužnica i nije potvrđeno da je došlo do zloporabe obilježja SIPA-e od strane djelatnika ove Agencije. Kada je, pak, riječ o zahtjevu Zajedničkog povjerenstva podnesenom u prosincu za dostavu informacije o neprimjerenom postupanju djelatnika SIPA-e, kazao je da je SIPA u 2008. imala 137 unutarnjih istraga po ovakvim i sličnim zahtjevima. U taj broj ulaze i 40 slučajeva uporabe sile od strane djelatnika SIPA-e, a što je njihova zakonita aktivnost koju su oni primjenjivali u sklopu privođenja određenih osoba po naredbama pravosudnih tijela. Agencija je bila prisiljena prenijeti 12 predmeta u 2009. godinu, s obzirom na dinamiku rada i na rokove. Među tih 12 predmeta je i predstava koju je podnijelo Zajedničko povjerenstvo. SIPA je otvorila postupak, dakle procedura je u tijeku, i do sada je ispitan policijski službenik, naglašavajući da se procedura provodi po načelima iz Zakona o kaznenom postupku.

Jozo Križanović podcrtao je ulogu Zajedničkog povjerenstva, - nadzor rada SIPA-e. Povjerenstvo je ocijenio jednim od najboljih u PSBiH, jer je do sada davalo poticaj u razvoju svih sigurnosnih agencija. Ipak, Povjerenstvo je veoma malo djelovala nadzorno, ističući da su u procesu policijske reforme doneseni zakoni kojima se osnivaju neovisna policijska tijela. Radi se o ozbiljnim zakonima temeljem kojih je BiH potpisala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP), a njima se u jednom dijelu mijenja i djelatnost SIPA-e. Ipak, prošlo je devet mjeseci od potpisivanja SSP-a, a ova policijska tijela još nisu popunjena. Nadalje je konstatirao da oko 50% zaposlenih u SIPA-i radi na zaštiti osoba, te ocijenio da je sigurnosno stanje u BiH neusporedivo bolje nego li prije npr. šest godina, kada je utemeljena SIPA, jedinstvena vojska na državnoj razini i općenito stvoreno daleko sigurnije stanje u BiH. Ipak, tada su članovi Predsjedništva BiH imali svega dva osobna pratitelja, od kojih nikada više od jednog nije išao na put u inozemstvo kao pratnja. Sada je situacija drukčija. Pratitelja je mnogo više, što iritira javnost u našoj zemlji. Ocijenio je da SIPA treba dati stručnu ocjenu o tome koliki je broj policijskih službenika potrebno angažirati na navedenom poslu, te zaključio da PSBiH treba uvažiti tu ocjenu i mišljenje. Sukladno predloženim zakonskim rješenjima, bilo bi loše isključiti iz okvira nadležnosti ove Agencije djelatnost zaštite osoba, jer bi u tom slučaju SIPA bila samo agencija za istrage. Upitao je predstavnike SIPA-e na kojem je stupnju suradnja s drugim sigurnosnim službama, a naročito s Ministarstvom sigurnosti BiH, a zatim što je bit negativnog revizorskog izvješća o radu Agencije u 2008. godini. Zamolio je predstavnike SIPA-e za konkretnije informacije o terorističkom napadu u trgovačkom centru „FIS“ u Vitezu.

Mirko Lujčić kazao je da za SIPA-u nema nikakvih zapreka kako bi sva pitanja o kojima je razgovarano na ovom sastanku predložila Ministarstvu sigurnosti BiH u smislu određenih rješenja problema, no postoji ozbiljan problem u vezi s tim što će Ministarstvo uvažiti. Primjerice, izgubljeno je devet mjeseci samo na iniciranju izmjena i dopuna Zakona o SIPA-i, a Agencija se uredno obratila ministru elaboriranim prijedlogom i konceptom rješenja te ispoštovala sve što se tiče stručnog dijela posla. Što se tiče suradnje s drugim policijskim agencijama, ona varira od agencije do agencije. Posebice je dobra suradnja s OSA-om i pojedinim kantonalnim policijskim agencijama, konkretno iz Kantona Sarajevo i Hercegovinačko-neretvanskog kantona, te s Policijom Brčko Distrikta. S ostalim agencijama, gdje nema ove stalne razmjene informacija, suradnju je ocijenio dobrom od slučaja do slučaja. Kada je u pitanju revizorsko izvješće, u njemu stoji da su sredstva unutar SIPA-e potrošena zakonski i sukladno planu. Bit revizorskog „mišljenja s rezervom“ odnosila se prije svega na striktnost Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu, gdje za dvije pozicije SIPA nije uvažila mišljenje Ministarstva pravde BiH glede traženog radnog iskustva za državne službenike. U Pravilniku SIPA-e zadržan je uvjet za prijem od 10 godina radnog iskustva, a trebalo je biti 5 godina iskustva. Druga primjedba odnosila se na izbor izvođača radova na objektu

za trajno rješavanje smještaja SIPA-e. Bit te primjedbe odnosi se na nedovoljnu razradu kriterija za vrednovanje kvalitete ponuda. Treća primjedba odnosila se na neadekvatan tenderski zahtjev u vezi s nabavom goriva, gdje je Agencija kao glavni kriterij za izbor ponuđača uzela cijenu nafte. U vezi sa slučajem u trgovačkom centru „FIS“ Vitez, naveo je kako je SIPA imala unutarnju procjenu Dragana Lukača, kao izravno odgovornog, da nema argumenata za postupanje SIPA-e. Agencija je mimo toga, a po zahtjevu tadašnjeg v.d. glavnog tužitelja u Tužiteljstvu BiH, samoinicijativno izašla na teren radi poduzimanja zakonom predviđenih mjera i izbjegavanja sukoba nadležnosti, ali je tužitelj u trenutku izlaska SIPA-e na lice mjesta odlučio da policijska agencija koja je započela očevid, konkretno FMUP, nastavi daljnje radnje, te je SIPA sukladno toj odluci nadalje bila samo promatrač.

Dušan Majkić ovaj je susret ocijenila veoma korisnim, poglavito zbog nadzorne uloge Zajedničkog povjerenstva i tješnje suradnje, te češćih susreta predstavnika ovih dviju institucija. Bilo bi normalno da Vijeće ministara BiH definira svoje prioritete, kako bi Zajedničko povjerenstvo pri razradi proračuna za obrambeni i sigurnosni sektor za iduću godinu moglo sugerirati da određene institucije za prioritetne potrebe dobiju nužna dodatna financijska sredstva. Zajedničko povjerenstvo do sada nije nailazilo na ubjedljiv argument koji se tiče pitanja zašto je nekoj instituciji potrebno izuzeti novac kako bi se dao drugoj. Zaključila je da rad SIPA-e treba učiniti racionalnijim i svrsishodnijim i tom u smislu je predložila da SIPA odredi svoje prioritete. Ti prioritete odnosili bi se prije svega na djelovanje u području zakona, a ono na kraju ima implikacije i na financije. Mišljenja je da bi Zajedničko povjerenstvo moglo inicirati aktivnosti kojima bi se osigurao bolji rad SIPA-e. Stoga je predložila da, sukladno vođenoj raspravi na ovome sastanku, SIPA definira što je to što Zajedničko povjerenstvo može konkretno uraditi za Agenciju u svojoj komunikaciji s Vijećem ministara BiH. Upitala je zašto djelatnici na osiguranju iz SIPA-e moraju boraviti u zgradi PSBiH, odnosno je li osoblje koje radi kao osiguranje u ovoj zgradi, a zaposlenici su Službe za zajedničke poslove, dovoljno osiguranje za štćene osobe iz prve kategorije?

Mirko Lujć odgovorio je da SIPA ne može nikome prepustiti zakonom utvrđenu joj nadležnost. U konkretnom slučaju to je fizička i tehnička zaštita osoba. Nijedan zaštitar u zgradi institucija BiH, prema postojećim propisima, ne može štćiti ove osobe unutar zgrade. Nadalje, Naputkom o opsegu i načinu provođenja mjera zaštite osoba propisana je standardna zaštitna formacija koja se primjenjuje za osobe iz prve kategorije u slučaju ugroženosti i blage ugroženosti. Štćenu osobu iz prve kategorije neposredno prate četiri policijska službenika i još dvojica, od kojih jedan ide 10 metara ispred nje, a drugi 10 metara iza. Ipak, SIPA ovakvu formaciju do sada nije nijednom primjenila, jer je u najvećem broju slučajeva procijenila da je stanje sigurno. I navedeni primjeri su razlog više za izmjenu Naputka, kao glavnog problema u kadrovskom funkcioniranju Agencije.

Ivo Miro Jović naveo je da skraćeni naziv Agencije – SIPA – nije potpuno prilagođen nazivu ove Agencije na jezicima naroda BiH. On je i u proteklome mandatu, kada je usvajan Zakon o SIPA-i, inzistirao da naziv bude adekvatan našim jezicima. U vezi s pljačkom novca na sarajevskom aerodromu, zanimalo ga je kako se novac našao na aerodromu? Nadalje, kao član Povjerenstva imao je priliku upoznati se sa slučajem postupanja pripadnika SIPA-e u zgradi PSBiH. Konstatirao je da su oko zgrade PSBiH bile postavljene skele obložene platnom i nije se kontroliralo tko na njima radi. U nivou tih skela su prozori, iza kojih je i predsjedatelj Vijeća ministara BiH. Stoga je naglasio kako daje podršku pokušajima djelatnika SIPA-e da obave posao iz svoje nadležnosti, te da u ovom disciplinskom postupku treba zaštititi pripadnike SIPA-e.

Mirko Lujć je, odgovarajući na pitanje koje se odnosilo na transport novca sa sarajevskog aerodroma, naglasio kako je situacija sa kargo centrom bila potpuno nezakonita i da se novac nije smio ostaviti bez nadzora predstavnika zaštitarske agencije koji su tog trenutka napustili naznačeno mjesto. Glede postupanja pripadnika SIPA-e u zgradi PSBiH, naveo je kako su se stekli uvjeti da navedeni policijski službenik izda i upozorenje i usmenu naredbu. Njegova radnja je, što se tiče SIPA-e, bila zakonita i opravdana i sukladna njegovim ovlastima, ali način na koji je to uradio sada je predmetom unutarnje istrage. Također se zaboravlja činjenica da je zgrada PSBiH štćeni objekt po odluci koju je donijelo Vijeće ministara BiH. Na ovom objektu provode se posebne sigurnosne mjere te je, sukladno tome, i bi ugovor o radovima na ovoj zgradi morao biti poseban. Postavio je pitanje - koja je to stručna ekipa ugovarala radove oko zašćenog objekta? Konstatirao je da se

tajnik Zajedničke službe ne može obratiti ravnatelju SIPA-e konstatacijom da se radovi na zgradi PSBiH ne mogu prekinuti jer ističe rok za njihov završetak. Zaključio je da je ugovor o obnovi fasade nekorektno napravljen.

Slobodan Šaraba ocijenio je pozitivnim podatak iz prezentacije ravnatelja SIPA-e da je Agencija putem krimolovaca dobila 1.589 korisnih informacija i pohvalio takav način prikupljanja informacija.

Mirko Lujić zahvalio se na pohvalama i na samom kraju sastanka naglasio kako će i ubuduće preferirati ovakav, izravan način komunikacije s članovima Zajedničkog povjerenstva.

Predsjedatelj
Zajedničkog povjerenstva
Branko Zrno